

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Lierne kommune

Arkivsak: 21/122
Møtedato/tid: 09.03.2021 kl. 10:00 – 13.00
Møtested: Kommunestyresalen

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS
v/ Jorunn Sund på telefon 959 85 828, eller e-post: jorunn.sund@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Steinkjer, 04.03.2021

Arnodd Lillemark (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Jorunn Sund
førstekonsulent
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, rådmann, Postmottaket til kommunen og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
07/21	Orientering fra rådmann 09.03..2021
08/21	Deltakelse i eierskapskontroll og forvaltingsrevisjon IKT Indre Namdal IKS
09/21	referatsaker 09.03.2021.
10/21	Eventuelt 09.03.2021.
11/21	Godkjenning av protokoll 09.03.2021.

Orientering fra rådmann 09.03..2021

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Lierne kommune

Møtedato

09.03.2021

Saknr

07/21

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 20/21 - 16

Forslag til vedtak

Orientering fra rådmannen

Vedlegg

Tilsynsrapport fra arkivverket

Saksopplysninger

Rådmannen orienterer om:

- Tilsynsrapport fra arkivverket. Tilsynet hadde hovedfokus på arkivorganisering og elektronisk arkivdanning, blant annet arkivplan, journalføring og fagsystemer.
- Strøm - Jule Industriområde
- Lierne 2030
- Ladestasjon El-bil Sandvika
- Kommuneregnskap 2020



ARKIVVERKET

Lierne kommune

Heggvollveien 6
7882 NORDLI

Dato	27.01.2021
Din ref.	19/8792-14-MER
Vår ref.	2019/23155
Saksbehandler	LILLUN/DOFO

Endelig tilsynsrapport og pålegg om utbedring

Vi takker for godt samarbeid i forbindelse med tilsynet. Tilsynet hadde hovedfokus på arkivorganisering og elektronisk arkivdanning, blant annet arkivplan, journalføring og fagsystemer.

Lierne kommune hadde ingen kommentarer til den foreløpige rapporten og den er derfor uendret.

Tilsynsdato: 24. og 25. november 2020.

Fra Lierne kommune: Rådmann Karl Audun Fagerli
Arkivleder Bodil Aasheim Totsås
Stabsleder Merete Gjertsås
Helse- og omsorgssjef Edith Bruvoll Valfridsson
Oppvekst- og kultursjef Patrik Lundgren
Personalkonsulent Hans Petter Gjertsås
Rådgiver teknisk Stig Håvard Freland

Observatører fra IKA Trøndelag:
Synnøve Dahl Wiseth
Anita Kildemo Flor

Fra Arkivverket: Rådgiver Lillian Lunden
Seniorrådgiver Geir Ivar Tungesvik

Positive funn fra tilsynsbesøket

Arkivverket har inntrykk av at den daglige registrering og journalføring i ESA i kommunens sentraladministrasjon fungerer godt. Det er også positivt at Lierne kommune har deponert en stor mengde papirarkiv til sitt arkivdepot IKA Trøndelag.

Hvorfor har vi arkivtilsyn?

Arkivverkets tilsyn med arkiv og dokumentasjonsforvaltning er lovlighetstilsyn, hvor målet er å vurdere om virksomheten oppfyller de pliktene som følger av arkivloven med forskrifter. Vi ønsker at våre tilsyn skal føre til bedre kvalitet på arkivarbeidet i virksomheten, slik at arkivene blir sikret for samtid og ettertid, blant annet som grunnlag for demokrati, rettssikkerhet og kulturarv.

Endelige pålegg

Denne rapporten beskriver avvikene vi fant og pålegg vi gir som følge av dette. Med hjemmel i lov av 4. desember 1999 nr. 126 om arkiv (arkivloven) § 7 c gir vi følgende pålegg:

Pålegg 1: Dokumenter hvordan arkivansvaret blir ivaretatt

Krav	Ifølge Arkivforskriften § 1 har den øverste ledelsen ansvaret for arkivarbeidet i et offentlig organ. Riksarkivarens forskrift § 1-1 stiller krav om at arkivplanen skal dokumentere hvordan arkivansvaret blir ivaretatt. Dokumentasjonen skal vise hvordan arkivfunksjonen er organisert, hvilke delegasjonsvedtak som er fattet på arkivområdet og hvor ansvaret for å forvalte arkivene er plassert.
Hvorfor er dette viktig?	Arkivholdet i en kommune er komplekst. Kommunen har ansvar for å danne og bevare egne arkiver innenfor en rekke tjenesteområder. En forsvarlig dokumentasjonsforvaltning forutsetter at det er tydelig hvem som har ansvaret for de oppgavene og prosessene som er nødvendige for å sikre de enkelte delene av virksomhetens arkiv til enhver tid.
Funn	Dokumentasjon av hvordan arkivansvaret i Lierne kommune ivaretas er mangelfull. Det er spesielt skille mellom arkivleders ansvar og arkivansvarlige for arkiv i de ytre enhetene og elektroniske fagsystem som ikke er godt nok ivaretatt. Dokumentasjonen stemmer ikke med hvordan dette utøves i praksis. Kommunens delegeringsreglement inneholder heller ikke fullmakter for arkivarbeidet. Kommunens beskrivelse av interkommunale samarbeid og -selskap er mangelfull. Den er ikke oppdatert med endringer som er gjort de siste årene, og flere samarbeid mangler beskrivelse av arkivansvar, type samarbeid og dato for oppstart og eventuelt opphør.

Hvordan lukke avviket?	Lierne kommune må dokumentere hvordan arkivansvaret ivaretas: ✓ Dokumenter roller og ansvar for alle delene av arkivholdet i kommunen. Det er viktig at grensegangen mellom arkivtjenestens og de ytre virksomhetenes ansvar og oppgaver med hensyn til fagsystemene, beskrives tydelig. ✓ Dokumenter hvordan arkivansvaret er ivaretatt for de interkommunale samarbeidene kommunen deltar i.
Tips	Les mer i Veileder for dokumentasjon av arkivansvar på arkivverket.no.
Frist	01.05.2021.

Pålegg 2: Oppdater arkivplanen

Krav	Ifølge arkivforskriften § 4 skal offentlige organer ha en oppdatert arkivplan. Arkivplanen skal gi oversikt over arkivmaterialet og hvilke instruksjer, regler og planer som gjelder for arkivarbeidet. Ledelse skal sørge for at arkivarbeidet blir omfattet av organets internkontroll. Riksarkivaren forskrift § 1-1 har detaljerte bestemmelser om hva arkivplanen skal inneholde.
Hvorfor er dette viktig?	Hensikten med en arkivplan er at offentlige organer skal ha en oppdatert oversikt over arkivmaterialet sitt og hvordan det er organisert. Den skal vise hvilke regler, instruksjer og planer som gjelder for arkivarbeidet. Dette er nødvendig for å kunne forvalte arkivet i henhold til arkivloven med forskrifter. En god arkivplan gjør det enklere å planlegge periodiske arkivoppgaver og beregne framtidig ressursbehov. Arkivplanen er også et nyttig gjenfinningsverktøy for ettertiden, og et redskap i organets arbeid med internkontroll.
Funn	Lierne kommune har ikke en oppdatert arkivplan. Arkivplanen er heller ikke innrettet slik at den kan benyttes som et styringsdokument for kommunens internkontroll. Det er ikke gjennomført revisjoner av planen jevnlig eller når endringer har skjedd. Rutiner for arkivering av fagsaker i de ytre enhetene mangler. Dette gjelder også rutiner for arkivering i fagsystemer kommunen benytter. Det finnes heller ikke skriftlige rutiner for kvalitetssikring i sak-/arkivsystemet.

Arkivplanen inneholder ikke oppdaterte oversikt og beskrivelse av aktive arkivserier i sak-/arkivsystemet og andre serier som produseres i fagsystem eller på papir. Arkivplanen har heller ikke en komplett arkivliste over bortsatte arkiv i kommunens egne lokaler, eller arkivliste over deponerte arkiv.

Hvordan lukke avviket?	Lierne kommune må oppdatere arkivplanen slik at den dokumenterer alt arkivarbeid i hele kommunen. Planen skal dokumentere: ✓ Arkiv som funksjon, dvs. styring, ansvar og fullmakter på arkivområdet (se pålegg nr. 1), inkludert internkontrolltiltak. ✓ Arkiv som prosess, dvs. instruksjer og rutiner som beskriver hvordan de ansatte i kommunen jobber med arkiv. ✓ Arkiv som innhold, dvs. beskrivelser og oversikt over innholdet i arkivene, inkludert hvordan og hvor de lagres og sikres.
Tips	Se vår veileder for hvordan etablere internkontroll for arkiv . Les også om arkivplan og internkontroll på arkivverket.no og kapitlet om å oppdatere/utarbeide arkivplan på kommunereformarkiv.no .
Frist	Arkivplan skal ferdigstilles innen 01.11.2021.

Pålegg 3: Utarbeid rutiner for elektronisk behandling av arkivdokumenter

Krav	Offentlige organer som arkiverer dokumenter elektronisk må følge bestemmelsene i Riksarkivarens forskrift, kapittel 3. Organet må utarbeide rutiner i samsvar med § 3-2, 3-4 og 3-6 som dokumenterer ansvar og rettigheter i arkivsystemene, oppbevaring og sikring av arkivdokumenter og skanning av dokumenter på papir.
Hvorfor er dette viktig?	For at elektroniske dokumenter skal bevares for all framtid som pålitelig, autentisk, uforandret og tilgjengelig dokumentasjon av Lierne kommunes virksomhet, må dere beskrive hvordan arkivene har blitt dannet. Elektroniske arkiver er utsatt for en del andre risikomomenter enn papirarkiver, og det stilles derfor større krav til å kunne dokumentere hvordan man møter risiko for elektronisk arkivmateriale.

Funn

Lierne kommune tok i bruk fullelektronisk arkivering i sak-/arkivsystemet ESA i 2014. Det er ikke utarbeidet rutiner og dokumentasjon for hvordan dere møter risiko knyttet til håndtering og oppbevaring av det elektroniske arkivmateriale.

Lierne kommune har siden 01.01.2014 hatt et felles sak-/arkivsystem med kommunene Grong, Høylandet, Namsskogan, Røyrvik og Snåsa. Sak-/arkivsystemet driftes av kommunenes interkommunale selskap, IKT Indre Namdal IKS. Arkivet (øverste nivået i arkivstrukturen) er felles for alle kommunene i Noark-løsningen, men hver enkelt kommune har sine egne arkivdeler. Det er ikke opprettet atskilte arkiv for hver kommune. Systemadministrator/superbruker i hver enkelt kommune har mulighet for tilgang til de andre kommunenes arkivdokumenter.

Ansvarsforhold og rutiner for blant annet brukerrettigheter, roller og kvalitetssikring i systemet er ikke dokumentert. Det er heller ikke rutiner som beskriver hvordan arkivdokumenter oppbevares og sikres, for eksempel hvordan arkivdokumentene skal beskyttes og informasjonssikkerhet ivaretas i det elektroniske systemet. Krav til informasjonssikkerhet stilles også i eForvaltningsforskriften og annet regelverk som Arkivverket ikke forvalter.

Hvordan lukke avviket?

- ✓ Lierne kommune må beskrive rutiner for elektronisk behandling av arkivdokument for det fullelektroniske sak-/arkivsystemet ESA slik systemet er satt opp og brukes i dag som felles arkiv for flere kommuner.
- ✓ Kommunen må utarbeide nye rutiner for ESA *etter* opprettelse av eget arkiv i basen (se pålegg nr. 4).
- ✓ Dersom kartleggingen i pålegg 5 avdekker flere arkivsystem med fullelektronisk arkivering, skal det utarbeides tilsvarende rutiner for disse.

For å sikre tilstrekkelig rutiner for hvert system, anbefaler vi å benytte Veileder for dokumentasjonskrav for fullelektroniske arkivsystemer (se lenke under Tips).

Tips

Se vår [veileder for dokumentasjonskrav for fullelektroniske arkivsystemer](#) på [arkivverket.no](#).

Frist 01.05.2021.

Pålegg 4: Opprett eget arkiv for Lierne kommune i sak-/arkivbasen ESA

Krav Arkivloven § 6 sier offentlige organ plikter å ha arkiv, og at disse skal være ordnet og innrettet slik at dokumentene er sikret som informasjonskilder for samtid og ettertid. Arkivforskriften § 20 sier at arkiv som blir avlevert til arkivdepot skal være ordnet etter opphav, og den opprinnelige ordenen og indre sammenheng i hvert enkelt arkiv skal holdes ved lag.

Hvorfor er dette viktig? Et arkiv består av dokumenter som blir til som ledd i en virksomhet, og dokumenter som mottas eller produseres av en enkelt arkivskaper og samles som et resultat av dennes virksomhet. Opprettholdelsen av den opprinnelige orden i arkivet er først og fremst viktig i forbindelse med gjenfinning og gjenbruk av arkivmaterialet.

Funn Lierne kommune har siden 01.01.2014 hatt et felles sak-/arkivsystem med kommunene Grong, Høylandet, Namsskogan, Røyrvik og Snåsa. Arkivet (øverste nivået i arkivstrukturen) er felles for alle kommunene i Noark-løsningen, men hver enkelt kommune har sine egne arkivdeler. Det er ikke opprettet atskilte arkiv for hver kommune. Dette bryter med arkivfaglige prinsipper om ordning etter opphav, og at et organs arkiv ikke skal blandes med andre arkiv.

Hvordan lukke avviket? Lierne kommunen må sørge for eget selvstendig arkiv med arkivdeler tilhørende Lierne kommune i sak-arkivsystemet ESA.

- ✓ Opprett ett nytt arkiv i ESA for Lierne kommune.
- ✓ Flytt Lierne kommunes arkivdeler fra felles arkiv inn i nytt arkiv.

Frist 01.05.2021.

Pålegg 5: Kartlegg og dokumenter aktive og avsluttede elektroniske systemer som inngår i organets arkiv

Krav Arkivforskriften § 4 sier at arkivplanen skal inneholde en oversikt over organet sine arkiv. Riksarkivarens forskrift § 1-1 stiller krav til blant annet oppdaterte rutiner for oppbevaring og sikring av arkivene, samt oppdatert arkivoversikt som viser hvor arkivdokumentene er lagret.

Hvorfor er dette viktig? I de elektroniske arkivsystemene ligger det viktig rettighets- og forvaltningsdokumentasjon. Hvis systemene ikke blir dokumentert og ivaretatt på en god måte, kan informasjonen gå tapt. Innbyggere kan i verste fall miste muligheten til innsyn i sentral informasjon om seg selv, og Lierne kommune vil ikke kunne dokumentere egen innsats i saker. For at elektroniske dokumenter skal bevares for all framtid som pålitelig, autentisk, uforandret og tilgjengelig dokumentasjon av kommunens virksomhet, må dere beskrive hvordan arkivene har blitt dannet.

Funn Lierne kommunes beskrivelse av de elektroniske systemene i oversikt over fagsystemer vi fikk tilsendt 12.02.2020 er mangelfull. Systemoversikten beskriver for eksempel ikke når systemene ble tatt i bruk, hvilke arkivserier som dannes, produksjons- og arkivformat eller hvordan arkivverdig informasjon skal langtidsbevares.

Hvordan lukke avviket? Lierne kommune må kartlegge og beskrive alle de elektroniske systemene som inngår i kommunens arkiv, både aktive og avsluttede systemer.

- ✓ Kartlegg og beskriv samtlige systemer, både sak-/arkivsystemer og fagsystemer.
- ✓ Kommunen må utarbeide to beskrivelser av ESA, både *før* og *etter* opprettelse av eget arkiv i databasen (se pålegg nr. 4).

For å sikre tilstrekkelig beskrivelse av hvert system, anbefaler vi å benytte Veileder for systemoversikt med beskrivelse (se lenke under Tips!).

Tips Se vår [veileder for systemoversikt med beskrivelser](#) på arkivverket.no.

Frist 01.08.2021.

Pålegg 6: Utarbeid en plan for langtidsbevaring av elektronisk arkivmateriale

Krav	Arkivforskriften § 13 sier at deler av arkiv som ikke lenger er i bruk skal periodiseres. De periodiserte arkivene skal tas vare på i en ordnet og tilgjengelig form. Riksarkivarens forskrift §§ 4-4 – 4-6 stiller krav om håndtering av periodisert elektronisk arkivmateriale. Arkivregelverket gir bestemmelser om lagringsmedium, organisering av datauttrekk og dokumentasjon av system og informasjon i disse.
Hvorfor er dette viktig?	Elektronisk arkivmateriale som går ut av aktiv bruk vil før eller siden gå tapt. Dere må ta vare på materialet gjennom regelmessige, systemuavhengige uttrekk og overføre disse til digitalt depot. Det er viktig at dette blir gjort på en måte som sikrer at arkivmaterialet blir tilgjengelig for ettertiden.
Funn	Lierne kommune har ikke deponert uttrekk av avslutta perioder i sak-/arkivsystemet ESA (tidligere Kontor 2000). Systemet ble tatt i bruk i 2003, og ble sist periodisert i 2014.
Hvordan lukke avviket?	Lierne kommune må utarbeide en konkret plan for uttrekk og deponering av sak-/arkivsystemet ESA for perioden 2003 – 2014. Planen skal inneholde kostnadsberegning, finansiering, fremdriftsplan og tidsfrist for når arbeidet skal være ferdig. Dersom kartleggingen i pålegg 5 avdekker andre elektroniske system som er avsluttet og som inneholder arkivverdig dokumentasjon, skal disse også inngå i planen.
Tips	Les om Hvordan planlegge langtidsbevaring av elektronisk arkivmateriale på arkivverket.no. Ta gjerne kontakt med depotinstitusjonen deres for råd om uttrekk og deponering.
Frist	Plan skal ferdigstilles innen 01.08.2021.

Pålegg 7: Utarbeid en plan for å ordne og listeføre bortsatte, eldre og avsluttede papirarkiver

Krav	Riksarkivarens forskrift § 4-3 har detaljerte bestemmelser om bortsetting av papirarkiver. Arkivforskriften § 20 stiller krav til arkiv som skal overføres til depot. Kravene er utdypet i Riksarkivarens forskrift kapittel 6.
Hvorfor er dette viktig?	Ordning og listeføring er en forutsetning for å finne fram i arkivene på en effektiv måte. Ved å ordne arkivene systematisk og føre lister over innholdet, får dere nødvendig kontroll og oversikt. Papirarkiver kan bli skadet av feil oppbevaring og behandling.
Funn	Lierne kommune oppbevarer en stor del bortsatte papirarkiver i egne lokaler som ikke er ordnet og listeført. Det befinner seg også bortsatte papirarkiver på Helsetunet. Det er uklart hvor mange hyllemeter dette dreier seg om. Det oppbevares også et papirarkiv kalt Kulturarkivet i et gammelt arkivlokale. Dette arkivet ble ikke flyttet inn i nytt arkivlokale på grunn av at arkivet inneholdt sølvkre. Arkivlokalet dette oppbevares i er ikke egnet til arkivlokale blant annet på grunn av vannrør.
Hvordan lukke avviket?	Lierne kommune må utarbeide en plan for å ordne og listeføre alle bortsatte papirarkiver kommunen har i egne lokaler (i alle enheter). Planen skal beskrive: ✓ hvordan arbeidet skal gjennomføres med tidsfrister ✓ kostnadsberegning ✓ finansieringsplan Planen må også inkludere Kulturarkivet, samt tiltak for å håndtere skjeggkre i arkivmaterialet.
Tips	Benytt vår veileder Hvordan planlegge ordning og listeføring av papirarkiv når dere utarbeider planen. Les også om sortering, pakking og listeføring av papirarkiv og om skjeggkre på arkivverket.no
Frist	Plan skal ferdigstilles innen 01.08.2021.

Tidsfrister

Vi ber Lierne kommune overholde de angitte tidsfristene. Ta gjerne kontakt om noe er uklart.

Send inn handlingsplan og dokumentasjon for å lukke pålegg

Lierne kommune skal lage en handlingsplan med tidsangivelser som beskriver hvordan dere planlegger å jobbe når avvikene skal utbedres. Denne handlingsplanen skal sendes til Arkivverket snarlig, og **senest innen 01.03.2021**.

Lierne kommune skal i tillegg oversende dokumentasjon etter hvert som dere har gjennomført tiltakene for å utbedre avvikene fra tilsynsrapporten, og senest innen de enkelte påleggsfristene. Hvis dokumentasjonen er en del av oppdatert arkivplan, må dere henvise til hvor i arkivplanen vi finner disse endringene. Les [mer om oppfølging av avvik](#) på arkivverket.no.

Vi håper at våre pålegg og kommentarer kan være til hjelp for deres arbeid med arkiv og dokumentasjonsforvaltning framover.

Kopi av endelig tilsynsrapport blir lagt inn i statsforvalterens tilsynskalender.

Med hilsen

Espen Sjøvoll
avdelingsdirektør

Kjetil Reithaug
fagdirektør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG

Postboks 2600

7734

STEINKJER

Deltakelse i eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon IKT Indre Namdal IKS

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Lierne kommune

Møtedato

09.03.2021

Saknr

08/21

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE - 037, TI - &58

Arkivsaknr 21/95 - 1

Forslag til vedtak

1. Lierne kontrollutvalg ønsker å delta i forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av IKT Indre Namdal IKS.
2. Kontrollutvalget legger til grunn at 4 av eierkommunene; Høylandet, Grong, Namsskogan og Lierne deltar i prosjektet.
3. Revisjonen bes så fort som mulig gi tilbakemelding på beregnet timeressurs og leveringstidspunkt, og at denne forelegges deltagerkommunenes kontrollutvalg.
4. Kontrollutvalget slutter seg for øvrig til prosjektplan slik den foreligger datert 25.02.2021.
5. Kontrollutvalget skal orienteres underveis for å kunne ta stilling til evt. behov for endringer i prosjektplanen.

Vedlegg

Invitasjon IKT indre Namdal IKS - eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon.

Særutskrift av bestilling fra kontrollutvalget i Høylandet

Rapportering av timeressurs

210225 IKT IN prosjektplan

Saksopplysninger

IKT Indre Namdal IKS er eid av kommunene Lierne, Grong, Røyrvik, Namsskogan Snåsa, og Høylandet. Høylandet kontrollutvalg vedtok i sitt møte 09.02.2021, sak 02/21 å bestille forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av selskapet.

Etter vedtaket i Høylandet har kontrollutvalg v/sekretær spurt kontrollutvalgene i fem (Snåsa, er ikke spurt.) andre eierkommuner om å være med på prosjektet. Hver kommune står fritt, men det kan gi nytte for alle å delta i eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon av IKT Indre Namdal IKS.

Lierne inviteres til å være med i prosjektet m/ prosjektplan forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av IKT Indre Namdal IKS som er vedtatt i Høylandet kontrollutvalg sak 08/21. 01.03.2021.

Vedtak fra Høylandet kontrollutvalg:

1. Kontrollutvalget legger til grunn at 4 av eierkommunene; Høylandet, Grong, Namsskogan og Lierne deltar i prosjektet.
2. Revisjonen bes så fort som mulig oppdatere prosjektplanen mht. beregnet timeressurs og leveringstidspunkt og at denne forelegges deltagerkommunenes kontrollutvalg i pkt. 1 til behandling.
3. Kontrollutvalget slutter seg for øvrig til prosjektplan datert 25.02.2021.
4. Kontrollutvalget skal orienteres underveis for å kunne ta stilling til evt. behov for endringer i prosjektplanen.

Eierskapskontrollen skal undersøke hvordan kommunen utfører sitt eieransvar, om det er oversiktlig hva kommunen betaler for og om kommunen får det den betaler for. Føringer for forvaltningsrevisjonen er om IKT Indre Namdal IKS i samarbeid med deltakerne ivaretar informasjonssikkerheten på en tilfredsstillende måte. Herunder ansvars- og arbeidsfordelingen mellom selskapet og deltakerkommunene når det gjelder informasjonssikkerhet, prosesser og rutiner for å ivareta informasjonssikkerhet og GDPR (personvernregler)

Forvaltningsrevisjon i selskapet IKT Indre Namdal IKS vil berøre enkelte kommune. Forvaltningsrevisjonen tar utgangspunkt i GDPR. Kravene til informasjonssikkerhet er ivaretatt i regelverket om GDPR og vil derfor ikke bare handle om personopplysninger, men om hele informasjonssystemet.

Felles:

Ansvar for GDPR ligger hos kommunene og således vil forvaltningsrevisjonen også berøre kommunen som den ansvarlige. I tillegg er det litt uklart for revisor hvordan oppgave- og ansvarsfordelingen er mellom hver enkelt kommune og selskapet.

Problemstillinger:

1. Utøver Høylandet (Lierne) kommune eierskapet i IKT Indre Namdal IKS i tråd med relevante anbefalinger for eierstyring?
2. Er ansvars- og arbeidsfordelingen for informasjonssikkerheten klarlagt mellom IKT Indre Namdal IKS og Høylandet (Lierne) kommune?
3. Følger IKT Indre Namdal IKS kravene til håndtering av informasjonssikkerhet?

Eksempelvis kan dette handle om:

- Kartlegging av personopplysninger
- Tilgangsstyring og -kontroll
- Databehandleravtaler (kommune-selskap-leverandør)
- Avviksmelding og oppfølginger
- Opplæring av ansatte
- Taushetserklæringer
- Risikovurdering
- Internkontroll og dokumentasjonskrav

I Lierne sin plan for forvaltningsrevisjon er spørsmålet GDPR stilt. Revisjonen viser i sin plan at GDPR er viktige spørsmål både innen forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av IKT.

Røyrvik kommunes kontrollutvalg har takket nei til å delta i prosjektet, jfr. deres sak 04/21.

Snåsa kommune har vedtatt å gå ut av IKT Indre Namdal IKS fra og med 31.12.21. Det er da de gjenværende 4 kommuner som kan legges til grunn som deltagere i prosjektet.

I Namsskogan vedtas deltagelse i prosjektet den 17.mars og i Grong den 24.mars.

Timeressursen som Revisjon Midt-Norge SA bruker på dette prosjektet vil bli fordelt likt på deltaker-kommunene, dvs. at det blir «billigere» for hver kommune jo flere av de fire eierne som slutter seg til prosjektet.

I den inneværende valgperioden er Revisjon Midt-Norge SA forpliktet til å levere en timeressurs på 175 timer pr år for Lierne kommune. Dette inkluderer risiko- og vesentlighetsvurdering, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Kontrollutvalget bestilte forvaltningsrevisjon for flykninger tjenesten, som ble levert i 2020. Kontrollutvalget har fått oppgitt et timeforbruk fra Revisjon Midt-Norge SA i 2020 på 364,09 timer.

Revisjon Midt-Norge SA har gitt en oppdragsbekreftelse datert 16.02.21 til Lierne kontrollutvalg på vedtak i sak 01/21 eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon av Brannvesenet Midt IKS. Her er det ikke gitt bekreftelse på timeressurs.

Vurdering

Lierne kontrollutvalg skal i dette møtet ta stilling til deltagelse av forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroll av IKT Indre Namdal IKS. Det er et av de prosjektene som står på plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i Lierne. Planen er initiert, vedtatt og bestilt av Høylandet kontrollutvalg, der eier kommuner er invitert med.

Sekretær anbefaler Lierne kontrollutvalg å delta i forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av IKT Indre Namdal IKS. Revisjon Midt-Norges timeressurs fordeles likt. Det forbrukes mindre timer pr. kommune når flere kommuner blir med på stort og viktig prosjekt.

Tilfeldigvis har to andre kontrollutvalg vedtatt å bestille revisjonsprosjekt av interkommunale selskap der Lierne er medeier; Brannvesenet Midt IKS, der Lierne har vedtatt å delta, sak 01/21 og IKT Indre Namdal IKS. Begge prosjektene er svært viktige funksjoner for kommunen og innbyggerne.

Fra: Jorunn Sund
Sendt: 12. februar 2021 13:57
Til: Paul Ivar Stenstuen; Einar Sandlund (Einar.Sandlund@konsek.no)
Emne: Deltakerkommuner i IKT indre Namdal IKS - 21/273 Bestilling av eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon.
Vedlegg: Bestilling av eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon IKT Indre Namdal IKS (L)(62188).docx

Hei

Kontrollutvalget ber om at vedtaket i Høylandet kontrollutvalg blir lagt fram for kontrollutvalgene i Grong, Røyrvik, Lierne, Namsskogan, som er de øvrige deltakerne i IKT indre Namdal IKS

Høylandet kontrollutvalg la stor vekt på at det er ønskelig at de øvrige deltakerne i selskapet deltar i eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon av selskapet, og at denne kontrollen også blir gjennomført av deltakerkommunene.

Mvh

Jorunn Sund

Førstekonsulent

Konsek. Trøndelag IKS

Tlf: 95 98 58 28

Mailadresse: jorunn.sund@konsek.no <<mailto:jorunn.sund@konsek.no>>



Bestilling av eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon IKT Indre Namdal IKS

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Høylandet kommune

Møtedato

09.02.2021

Saknr

02/21

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE - 037, TI - &58

Arkivsaknr 21/58 - 1

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget vedtar prosjektet på prioriteringslisten igangsatt.
2. Kontrollutvalget ber sekretær utarbeide bestilling til revisor.
3. Kontrollutvalget ber sekretær sende en forespørsel til de øvrige eier kommunene om å delta i prosjektet.

Behandling:

Forslag i møte:

1. Kontrollutvalget bestiller eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon av IKT Indre Namdal IKS.
2. Prosjektplan legges frem i neste møte.
3. Kontrollutvalget ber sekretær sende en forespørsel til de øvrige eier kommunene om å delta i prosjektet.
4. Prosjektet bør inneholde:

Eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i IKT Indre Namdal IKS.

Forvaltningsrevisjon:

Ivaretar IKT Indre Namdal i samarbeid med deltakerkommunene informasjonssikkerhet på en tilfredsstillende måte.

- Arbeids- og ansvarsfordeling mellom selskapet og deltakerkommunene innenfor informasjonssikkerhet
- Prosesser og rutiner for å ivareta informasjonssikkerhet
- GDPR (personvernregler)

Eierskapskontroll

Hvordan utfører kommunen sitt eieransvar?

Er det oversiktlig hva en kommune betaler for? Får kommunen det man betaler for?

Ansvarsforhold og rutiner for blant annet brukerrettigheter, roller og kvalitetssikring i systemet. Rutiner som sikrer arkivdokumenter og informasjonssikkerhet. Hvordan er dette ivaretatt i det elektroniske systemet.

Enstemmig

Vedtak:

1. Kontrollutvalget bestiller eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon av IKT Indre Namdal IKS.
2. Prosjektplan legges frem i neste møte.

3. Kontrollutvalget ber sekretær sende en forespørsel til de øvrige eier kommunene om å delta i prosjektet.
4. Prosjektet bør inneholde:

Eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i IKT Indre Namdal IKS.

Forvaltningsrevisjon:

Ivaretar IKT Indre Namdal i samarbeid med deltakerkommunene informasjonssikkerhet på en tilfredsstillende måte.

- Arbeids- og ansvarsfordeling mellom selskapet og deltakerkommunene innenfor informasjonssikkerhet
- Prosesser og rutiner for å ivareta informasjonssikkerhet
- GDPR (personvernregler)

Eierskapskontroll

Hvordan utfører kommunen sitt eieransvar?

Er det oversiktlig hva en kommune betaler for? Får kommunen det man betaler for?

Ansvarsforhold og rutiner for blant annet brukerrettigheter, roller og kvalitetssikring i systemet. Rutiner som sikrer arkivdokumenter og informasjonssikkerhet. Hvordan er dette ivaretatt i det elektroniske systemet.

Ikke trykte vedlegg

Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2023

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har prioritert eierskapskontroll slik:

IKT Indre Namdal IKS

Namdal rehabilitering IKS

Kontrollutvalget har prioritert forvaltningsrevisjon slik:

- Personalarbeid.
- Driftsøkonomi
- Offentlige anskaffelser (fokus på prosesser og effektiv organisering av innkjøp.)
- Interkommunal samarbeid innen PPT og barnevern
- IKT indre Namdal IKS (Forvaltningsdel m/eierskapskontroll)

Kommunestyret sluttet seg enstemmig i sak 63/20 til kontrollutvalgets prioriteringer og ga kontrollutvalget myndighet til å gjøre endringer i planperioden.

Eierskap:

En eierskapskontroll handler om hvordan kommunen utøver eierskapet sitt og hvordan kommunen bruker årsmøter/generalforsamlinger til å utøve eierskapet.

Forvaltning:

IKT Indre Namdal IKS ivaretar IKT oppgaver for Høylandet kommune. Dette selskapet har en viktig funksjon i kommunens arbeid med digitalisering og innføring av velferdsteknologi, samt å ivareta IKT på flere områder i kommunen.

Bruken av IKT og digitalisering endrer utførelsen av oppgaver og gir i mange sammenhenger en effektiviseringsgevinst. IKT systemer berører personvern og behandling av sensitive personopplysninger.

Vurdering

Det synes naturlig å igangsette det første prosjektet på prioriteringslisten for eierskapskontroll og innlemme forvaltningskontroll som en del av en større kontroll. Utvalget anbefales å tiltre forslaget til vedtak.

sekretær sender en forespørsel til de øvrige eier kommunene om å delta i prosjektet.



EIERSKAPSKONTROLL OG FORVALTNINGSREVISJON

IKT INDRE NAMDAL IKS

PROSJEKTPLAN



Høylandet kommune

Februar 2021

Prosjekt-ID

1 SAMMENDRAG AV PROSJEKTPLAN

Problemstilling	1. Utøver Høylandet kommune eierskapet i IKT Indre Namdal IKS i tråd med relevante anbefalinger for eierstyring? 2. Er ansvars- og arbeidsfordelingen for informasjonssikkerheten klarlagt mellom IKT Indre Namdal IKS og Høylandet kommune? 3. Følger IKT Indre Namdal IKS kravene til håndtering av informasjonssikkerhet?
Kilder til kriterier	• Kommunenes sentralforbund sine anbefalinger for god eierstyring • NUES – Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse – norsk anbefaling om eierstyring og selskapsledelse • Personvernforordningen som er tatt inn i lov om personopplysninger • Veiledere fra Datatilsynet om personvern og GDPR • Avtaler/kontrakter
Metode	• Styringsdokumenter • Dokumentasjon om informasjonssikkerhet • Intervju • Eventuelt andre metoder
Tidsplan	• Antall timer vil avhenge av hvor mange kommuner som deltar i forvaltningsrevisjonen. Anslag 200-300 timer for Høylandet • Levering til sekretær 6 måneder etter at siste kommune har vedtatt prosjektplanen
Prosjektteam	Oppdragsansvarlig revisor: Margrete Haugum, margrete.haugum@revisjonmidtnorge.no Prosjektmedarbeider: Merete Montero, merete.montero@revisjonmidtnorge.no Gunnar Haave Haugum, gunnar.haugum@revisjonmidtnorge.no Styringsgruppe: • Arve Gausen • Tor-Arne Stubbe Revisor vil underveis vurdere å innhente ekstern bistand
Uavhengighets-erklæring	Ingen av de involverte revisorer vil få habilitetsproblemer ved gjennomføringen av prosjektet.

	Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighetserklæring er vedlagt prosjektplanen.
Kontaktperson Høylandet kommune	Rådmann eller den som rådmannen delegerer
Kontaktperson i IKT Indre Namdal IKS	Daglig leder

2 MANDAT

I dette kapitlet vil bestillingen bli utdypet og bakgrunnsinformasjon for prosjektet gjennomgått.

2.1 Bestilling

I kontrollutvalget i Høylandet kommune sitt møte den 09.02.2021, sak 2/21 bestilte kontrollutvalget en eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon av IKT Indre Namdal IKS. Eierskapskontrollen er prioritert i plan for eierskapskontroll 2020-2024 og forvaltningsrevisjon er prioritert i plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024. Kontrollutvalgets føringer for eierskapskontrollen er at den skal undersøke hvordan kommunen utfører sitt eieransvar, om det er oversiktlig hva kommunen betaler for og om kommunen får det den betaler for. Føringer for forvaltningsrevisjonen er om IKT Indre Namdal IKS i samarbeid med deltakerne ivaretar informasjonssikkerheten på en tilfredsstillende måte. Herunder ansvars- og arbeidsfordelingen mellom selskapet og deltakerkommunene når det gjelder informasjonssikkerhet, prosesser og rutiner for å ivareta informasjonssikkerhet og GDPR (personvernregler).

Ettersom IKT Indre Namdal er et interkommunalt selskap er det ønskelig at flere av eierkommunene deltar i forvaltningsrevisjonen, som vil være felles for kommunene. Eierskapskontrollen vil være spesifikk for den enkelte kommune med unntak av eierkommunenes felles utøvelse av eierskapet i representantskapet (tilsvarende generalforsamling i et aksjeselskap) i selskapet.

Temaet forvaltningsrevisjon i selskapet IKT Indre Namdal IKS vil berøre kommunene i sterk grad og derfor vil den enkelte kommune bli involvert i forvaltningsrevisjonen.

2.2 Bakgrunnsinformasjon

2.2.1 IKT Indre Namdal IKS

IKT Indre Namdal IKS er et interkommunalt selskap eid av Høylandet, Rørvik, Namsskogan, Grong, Lierne og Snåsa. Selskapet forvalter IKT-løsninger for sine eierkommuner. Snåsa har vedtatt å gå ut av selskapet.

Selskapets formål er:

Selskapet skal i samråd med eierne arbeide for å utvikle bruken av systemer for informasjons- og kommunikasjonsteknologi tjenester hos eierne. Selskapet skal på vegne av eierne være juridisk avtalepart overfor leverandører i den hensikt å oppnå rabatter og storkundefordeler. Selskapet skal utvikle egen kompetanse på bruken av felles applikasjoner, tilby eierne brukerstøtte og tilpasninger av valgte systemer og være en pådriver i bruken av EDB-løsninger. Selskapet skal være eiernes kontaktledd mot leverandørene ut fra at eierne tegner avtaler med selskapet om bruk av valgte applikasjoner. Selskapet skal være utviklingspart for eierne på de valgte tekniske løsninger. Selskapet kan etter nærmere vedtak

av styret prise visse tjenester og således ha egne inntekter. Selskapet har anledning til å ta på seg konsulentoppdrag for andre, når oppdragsgiver betaler for tjenesten og det ikke går ut over selskapets hovedoppgaver. Til gjennomføring av spesielle prosjekt utenom selskapets ordinære arbeidsoppgaver, blir det søkt finansiering mellom medlemmene eller andre som spesielt ønsker prosjektet gjennomført. Selskapet kan delta i samarbeid med andre selskap/organisasjoner.

Selskapet ble stiftet i 2003 og har forretningsadresse i Grong kommune og postadresse i Røyrvik kommune. I følge selskapsregistreringen i brønnøysundregisteret har eierkommunene en like store eierandeler i selskapet, 16 2/3 prosent.

Ifølge selskapets hjemmeside har oppgavene siden oppstarten av selskapet i stor grad vært knyttet til prosjekter for innføring av nye fellesløsninger for eierkommunene. Innføring av nye løsninger er fortsatt en stor del av selskapets arbeidsoppgaver, men også drift og videreutvikling av eksisterende løsninger. Selskapet utfører også enkeltvis tjenester for kommunene ved behov.

I årsmeldingen for 2018 informeres det om at fra oppstarten av selskapet ble jobbet med prosjekter for innføring av fellesløsninger for kommunene. Nå er en stor del av de 50 systemene med tilhørende støttesystemer fellesløsninger. Selskapets aktivitet har endret seg til å bli mer en driftsorganisasjon med hovedvekt på drift av eksisterende løsninger. Utfordringen for selskapet er å ha ressurser til å gjennomføre nye prosjekter, samtidig som eksisterende løsninger skal driftes og vedlikeholdes. Trenden de siste årene har vært at kravet til informasjonsdeling mellom ulike fagapplikasjoner har økt, noe som kompliserer prosjektgjennomføringen. Den daglige driften av eksisterende løsninger omfatter vedlikehold/oppgradering, utvikling, brukerstøtte og feilretting. Selskapet bruker også mye tid på bistand av brukere og superbrukere i kommunene på ulike løsninger. I tillegg til drift av fellesløsninger har selskapet driftet lokal infrastruktur for to av kommunene gjennom en avtale om fast tjenestekjøp.

Når det gjelder GDPR står det i årsmeldingen at i 2018 har kommunene og IKT Indre Namdal IKS gjennomført et fellesprosjekt hvor man har innarbeidet en rekke styringsdokumenter som er nødvendige for etterlevelse av de nye kravene.

Årsmeldingen for 2018 refererer til selskapsavtalens §4 når det gjelder ansvarsområde. Her heter det:

Selskapet skal i samråd med eierne arbeide for å utvikle bruken av systemer for informasjons- og kommunikasjonsteknologitjenester hos eierne. Selskapet skal på vegne av eierne være juridisk avtalepart overfor leverandører i den hensikt å oppnå rabatter og storkundefordeler. Selskapet skal utvikle egen kompetanse på bruken av felles applikasjoner, tilby eierne brukerstøtte og tilpasninger av valgte systemer og være en pådriver i bruken av EDB-løsninger. Selskapet skal være eiernes kontaktledd mot

leverandørene ut fra at eierne tegner avtaler med selskapet om bruk av valgte applikasjoner. Selskapet skal være utviklingspart for eierne på de valgte tekniske løsninger.

Selskapet kan etter nærmere vedtak av styret prise visse tjenester og således ha egne inntekter. Selskapet har anledning til å ta på seg konsulentoppdrag for andre, når oppdragsgiver betaler for tjenesten og det ikke går ut over selskapets hovedoppgaver.

Til gjennomføring av spesielle prosjekt utenom selskapets ordinære arbeidsoppgaver, blir det søkt finansiering mellom medlemmene eller andre som spesielt ønsker prosjektet gjennomført.

Selskapet kan delta i samarbeid med andre selskap/organisasjoner.

2.2.2 Informasjonssikkerhet

Informasjonssikkerhet og datasikkerhet er nært beslektede begreper. Datasikkerhet omhandler den elektroniske behandlingen av data, mens informasjonssikkerhet er et litt videre begrep som også inkluderer data oppbevart i papirform. Den nye personvernforordningen, forkortet til GDPR, trådte i kraft 25.05.2018. Den gjelder all elektronisk databehandling av personopplysninger og ikke-elektronisk behandling av personopplysninger når de er satt i register. I GDPR-regelverket står informasjonssikkerhet sentralt og bestemmelsene er på mange områder overførbare til annen informasjon enn bare personopplysninger.

Informasjonssikkerhet handler om at personopplysninger må sikres på en tilfredsstillende måte. Informasjonssikkerhet handler om:

- Integritet – nøyaktige og fullstendige opplysninger sikret mot uautorisert endring
- Konfidensialitet – sikre at kun autoriserte brukere har tilgang
- Tilgjengelighet – sikre at opplysningene er tilgjengelig for autoriserte personer ved behov

For å ivareta informasjonssikkerheten stilles det større krav til dokumentasjon av prosesser, sikkerhetsløsninger, IT-systemer og opplæring av ansatte. GDPR skjerper kravene til internkontroll. Personvernforordningen stiller strengere krav enn tidligere til håndtering av avvik.

Det kan listes opp ulike krav som skal ivaretas:

- | | |
|--|--|
| • Krav til konfigurering av IT-systemer | • Sikring av integritet |
| • Krav om signering av taushetserklæring | • Tilgjengelighet og backup løsninger |
| • Krav om fysisk sikring | • Jevnlige sikkerhetsrevisjoner |
| • Opplæring av ansatte | • Prosedyrer for avvikshåndtering |
| • Sikring av konfidensialitet | • Tilgangsstyring og logging av autorisert og uautorisert bruk |

- Vurdere sikkerhet hos leverandører og andre som opplysninger overføres til
- Risikovurdering av informasjonssystemer

I personvernforordningen skilles det på rollene som behandlingsansvarlig og databehandler.

Behandlingsansvarlig – den eller de virksomhetene som bestemmer formålet med behandlingen av personopplysningene og hvilke hjelpemidler som skal brukes (hvorfor og hvordan personopplysningene skal brukes). I dette tilfellet vil det være den enkelte kommune.

Databehandler – virksomheter som behandler personopplysninger på vegne av den behandlingsansvarlige. I dette tilfellet vil det blant annet være IKT Indre Namdal IKS og leverandører av applikasjoner¹.

Artikkel 5 i personvernforordningen stiller opp grunnkrav for å behandle personopplysninger. Det er tre prinsipielle krav: Lovlig, rettferdig og åpenhet. Det stilles krav til at registreringen skal ha et formål og at det finnes en hjemmel for dette formålet. De opplysningene som skal registreres skal være *tilstrekkelig og relevante*. Det betyr at det ikke skal behandles flere opplysninger enn nødvendig og ikke lagres lengre enn nødvendig. Opplysningene skal være korrekte og oppdatert og de skal være tilstrekkelig sikret. Gjennom internkontroll skal man dokumentere at reglene følges. Alle offentlige virksomheter skal ha personvernombud.

Personvernforordningen stiller følgende dokumentasjonskrav til behandlingsansvarlig og databehandlere:

Tabell 1. Dokumentasjonskrav

Behandlingsansvarlig	Databehandler
Vedlikeholde oversikt over behandlinger	Vedlikeholde oversikt over behandlinger
Risikovurdering og tilfredsstillende teknisk og organisatoriske tiltak.	Risikovurdering og tilfredsstillende tekniske og organisatoriske tiltak
Etterleve og demonstrere etterlevelse av personvernprinsippene	
Konsekvensutredning dersom høy risiko	
Innebygd personvern	

¹ Applikasjon er en programvare som benytter datamaskinens ressurser til en oppgave som brukeren ønsker utført, for eksempel tekstbehandlere, regneark og nettlesere.

Ut over kravene til dokumentasjon stilles det også en rekke krav til rutiner og retningslinjer.

- Kartlegging av personopplysninger
- Identifisere formålet med behandlingen
- Hjemmelsgrunnlag for behandlingen
- Vurdere om formålet er i samsvar med hjemmelen
- Vurdering av opplysningers kvalitet
- Retting og sletting av personopplysninger
- Oppfyllelse av informasjonsplikt ved innhenting av opplysninger
- Innsyn
- Utlevering av opplysninger
- Overføring av opplysninger til tredjeland
- Inngåelse av databehandleravtale
- Gjennomføring av kontrolltiltak overfor ansatte
- Innsyn i epost
- Bruk av epost, post på mobil, makulering og utskrift
- Avviksmeldinger og oppfølging
- Inngåelse av taushetserklæringer
- Gjennomføring av risikovurderinger
- Tilgang og avvikling av tilganger til IT-systemer

Noen av disse kravene ligger til både behandlingsansvarlig og databehandler. Samtidig er det slik at IKT Indre Namdal IKS ivaretar oppgaver for kommunene, noe som stiller krav til en tydelig ansvarsfordeling mellom selskapet og den enkelte kommune.

2.3 Selskapets og kommunens organisering

I følge hjemmesiden har selskapet tre ansatte med kontorsted Rørvik og Snåsa.

På hjemmesiden til Høylandet kommune finnes det en personvernerklæring

www.hoylandet.kommune.no/tjenester/administrasjon/personvernombud. Det opplyses om at Marit Grannes ved servicekontoret er personvernombud. Det går videre fram at rådmannen er IKT-ansvarlig.

3 PROSJEKTDESIGN

I dette kapitlet presenteres revisors forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekt med avgrensninger, problemstillinger, kilder til revisjonskriterier og metode.

3.1 Avgrensning

Prosjektet er sammensatt av en eierskapskontroll og en forvaltningsrevisjon. Eierskapskontrollen retter seg mot Høylandet kommune som eier og utøvelsen av eierskapet i representantskapet sammen med de andre eierne. Eierskapskontrollen tar utgangspunkt i Kommunenes Sentralforbund sine anbefalinger for god eierstyring og det gjøres et utvalg av anbefalingene som er relevant for interkommunale selskaper.

Forvaltningsrevisjonen tar utgangspunkt i GDPR. Kravene til informasjonssikkerhet er ivaretatt i regelverket om GDPR og vil derfor ikke bare handle om personopplysninger, men om hele informasjonssystemet.

Ansvar for GDPR ligger hos kommunene og således vil forvaltningsrevisjonen også berøre kommunen som den ansvarlige. I tillegg er det litt uklart for revisor hvordan oppgave- og ansvarsfordelingen er mellom hver enkelt kommune og selskapet.

3.2 Problemstillinger

4. Utøver Høylandet kommune eierskapet i IKT Indre Namdal IKS i tråd med relevante anbefalinger for eierstyring?
5. Er ansvars- og arbeidsfordelingen for informasjonssikkerheten klarlagt mellom IKT Indre Namdal IKS og Høylandet kommune?
6. Følger IKT Indre Namdal IKS kravene til håndtering av informasjonssikkerhet?

Eksempelvis kan dette handle om:

- Kartlegging av personopplysninger
- Tilgangsstyring og -kontroll
- Databehandleravtaler (kommune-selskap-leverandør)
- Avviksmelding og oppfølginger
- Opplæring av ansatte
- Taushetserklæringer
- Risikovurdering
- Internkontroll og dokumentasjonskrav

3.3 Kilder til kriterier

Følgende kilder til revisjonskriterier legges til grunn for arbeidet.

- Kommunenes sentralforbund sine anbefalinger for god eierstyring

- NUES – Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse – norsk anbefaling om eierstyring og selskapsledelse
- Personvernforordningen som er tatt inn i lov om personopplysninger
- Veiledere fra Datatilsynet om personvern og GDPR
- Avtaler/kontrakter

3.4 Metoder for innsamling av data

Til eierskapskontrollen vil det bli hentet data fra styringsdokumenter i selskapet og kommunens styringsdokumenter og politiske vedtak. Det er aktuelt å innhente dokumentasjon fra representantskapsmøter og styremøter for de to siste årene. Det vil også bli gjennomført intervjuer med kommunens eierrepresentant. Dette er skriftlig dokumenter som antas å beskrive forhold som problemstillingene etterspør.

I forvaltningsrevisjonen av selskapet tas det utgangspunkt i selskapets dokumentasjon knyttet til informasjonssikkerhet og oppfylling av kravene i GDPR. Aktuelle dokumenter er retningslinjer og rutinebeskrivelse, avviksmeldinger, logger for tilgangsstyring, databehandleravtaler og andre relevante dokumenter. Det blir gjennomført intervju med daglig leder og eventuelt de andre ansatte i selskapet.

Etter datainnsamlingen hos selskapet er det naturlig å følge opp med intervju med rådmannen og personvernombudet i kommunen og eventuelt innsamling av dokumentasjon fra den enkelte kommune. Dette for å undersøke arbeids- og ansvarsfordelingen mellom selskapet og kommunen, for dermed å undersøke om alle kravene blir ivaretatt.

Revisor vil vurdere andre metoder for å undersøke informasjonssikkerhet underveis i arbeidet.

Steinkjer 25.02.2021

Margrete Haugum

Oppdragsansvarlig revisor

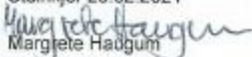
VEDLEGG 1: UAVHENGIGHETSERKLÆRING

 Midt-Norge	
Prosjekt nr:	Kommune:
	Høylandet kommune med flere
Vurdering av uavhengighet - revisors egen vurdering i forbindelse med forvaltningsrevisjonsprosjekt: IKT Indre Namdal IKS	

Hovedreferanse: Kommuneloven § 24-4 Forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3 RS 200 — Formål og generelle prinsipper for revisjon av regnskaper pkt. 4 RS 220 — Vilkår for revisjonsoppdrag pkt. 4, 12-13 RS 300 — Planlegging av revisjon av regnskaper pkt. 6 Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8

Ansettelsesforhold:	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn Revisjon Midt-Norge SA
Medlem i styrende Organer	Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som ovenfor nevnte kommune deltar i.
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til ovenfor nevnte kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	Før slike tjenester utføres foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 18, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Tjenesten under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede opptre ikke som fullmektig for ovenfor nevnte kommune.
Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.

Steinkjer 25.02.2021


Margrete Håugum
Styringsgruppe



Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidtnorge.no

referatsaker 09.03.2021.

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Lierne kommune

Møtedato

09.03.2021

Saknr

09/21

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 20/21 - 15

Forslag til vedtak:

Referatsakene tas til orientering.

Vedlegg

FKT fagkonferansen og årsmøte 2021

Ettergodtgjøring i tre måneder

NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2021

Når et spørsmål bare skal være et spørsmål – om interpellasjoner i kommunene

Spørsmål om hvordan man oppretter settekommune



Velkommen til fagkonferansen 2021, 1.-2. juni

FKT planlegger med at den årlige fagkonferansen og årsmøtet arrangeres som en fysisk samling. Alternativet er å lage en digital produksjon som strømmes/sendes direkte til deltakerne. Deltakeravgiften vil da bli betraktelig redusert. Opplysninger om eventuelle endringer legges ut fortløpende.

Scandic Parken, Ålesund

Om programmet:

- Statsforvalteren i Møre og Romsdal åpner konferansen og det er naturlig at hun vil komme inn på samordning av statlige tilsyn og forvaltningsrevisjon
- Vi satser på noe gjenbruk fra programmet fra juni 2020, blant annet om roller og rolleforståelse i den kommunale egenkontrollen. Innlederne er fra fylket: ordfører, kommunedirektør og kontrollutvalgsleder.
- Kommunalt barnevern i et internasjonalt søkelys
- Habilitet i kommuner – kan vi snakke om rollekarusell? Saker som har vært omtalt i media
- Eierskapskontroll og kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetning

(Hele programmet blir lagt ut her når det er klart)

Om årsmøtet

Kveldsprogrammet

Godt gjemt i en av de få bydelene av Ålesund sentrum som overlevde bybrannen i 1904, i en oase av byhistoriske bygninger – i en nedlagt tranfabrikk i Molovegen, finner vi

Teaterfabrikken. Du kan glede deg til en utflukt til teaterfabrikken [“Fabrikken med kultur på samlebandet”](#). Her skal vi oppleve [Serveringsteateret](#)

Konferanseavgift:

- Kr 6 900, (Ikke medlem kr 7 300)
- Kr 5 500 uten overnatting (Ikke medlem kr 5 900)
- Ekstra overnatting fra 31. mai -1. juni 2021: Kr 1 395

Påmelding innen 6. april

<https://www.fkt.no/konferanser/fagkonferanse-og-arsmote-2021/>

Ettergodtgjøring i tre måneder

Kommunal Rapport 22.02.2021, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen

Hva er egentlig grensen for hvor lenge folkevalgte kan få ettergodtgjøring?

SPØRSMÅL: For hvor lang tid kan kommunestyret gi ettergodtgjøring til folkevalgte? Her har jeg hørt to ulike svar, seks og tre måneder.

SVAR: Dette har det oppstått en del misforståelser om, og i [Bernt svarer 16. november](#) glapp det også for meg.

Dette skyldes at under lovbehandlingen strammet Stortinget inn bestemmelsen om slik ettergodtgjøring i [kommunelovens § 8–6](#) i forhold til det departementet hadde foreslått. I proposisjonen ([Prop. 46 L, 2017-2018](#)) sto det i bestemmelsens første avsnitt: «Folkevalgte som har vervet som sin hovedbeskjeftigelse, kan søke om ettergodtgjøring for inntil seks måneder når de fratrer vervet.»

Men under komitébehandlingen i Stortinget bemerket flertallet (alle partier unntatt Høyre og Fremskrittspartiet) at «en maksimal lengde på 6 måneder er mye mer enn lengden på alminnelig oppsigelsestid» og Stortinget strøk angivelsen av seks måneder som ramme for slik godtgjøring, og satte i stedet inn en bestemmelse om at kommunestyret eller fylkestinget fastsetter lengden på slik ettergodtgjøring i forskrift, men da ikke «utover alminnelig oppsigelsestid for fast ansatte i kommunen eller fylkeskommunen».

Det betyr at det er det bestemmelsen i [§ 3.2.1 i Hovedtariffavtalen](#) for kommunene som må legges til grunn: «Som hovedregel gjelder en gjensidig oppsigelsesfrist på 3 måneder regnet fra oppsigelsestidspunktet».

NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2021

Fra/til	21.4—22.4
Påmeldingsfrist	8.4
Pris	Kr 2 900 (kr 3 300 for ikke-medlemmer) Kr 1 900 pr. dag (kr 2 300 for ikke-medlemmer) Deltakere fra kommuner/fylkeskommuner hvor sekretariatstjenesten for kontrollutvalget ivaretas av virksomheter som er bedriftsmedlem i NKRF, oppnår medlemspris. Deltakerne får tilsendt lenke for pålogging til konferansen.
Sted	Nettbasert — krever tilgang til internett og pc e.l.
Varighet	21.4.: 09.00 - 12.00 22.4.: 09.00 - 12.00

Årets konferanse skiller seg ut – for den vil foregå i en helt spesiell situasjon – og den vil være digital. Hele landet er berørt av en pandemi. Selv om smitten varierer fra område til område, har alle på en eller annen måte erfaringer fra virkningene den har på samfunnet og enkeltmenneskene. Hvordan er det å være kontrollutvalg i en pandemi?

Få med deg foredrag fra direktør **Camilla Stolenberg**, assisterende helsedirektør **Espen Rostrup Nakstad** og KS-leder **Bjørn Arild Gram**. Kontrollutvalgslederne i Bergen og Stavanger - **Henning Warloe** og **Aleksander Stokkebø** - vil fortelle om grep de har gjort i en helt spesiell situasjon.

Noen/mange har også opplevd kriser på andre områder. Hvordan er egentlig beredskapen rundt om i Norge, men viktigst av alt: Hvordan oppleves det når livet snus på hodet på et øyeblikk?

Det vil blant andre **Elisabeth S. Aarsæther**, direktør i Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, og **Anders Østensen**, ordfører i Gjerdrum, fortelle mer om.

Til å lede og summere opp konferansen har vi engasjert journalist og forfatter **Mah-Rukh Ali**, som også er medlem av Kommunesektorens etikkutvalg.

Målgruppe

Ledere og medlemmer av kontrollutvalg, kontrollutvalgssekretærer, revisorer, ordførere, kommunedirektører og ellers alle med interesse for kontroll, revisjon og tilsyn i kommunal sektor.



Regjeringen.no

Når et spørsmål bare skal være et spørsmål – om interpellasjoner i kommunene

Tolkningsuttalelse | Dato: 15.02.2021

Departementet gir her en generell tolkningsuttalelse om vårt syn på bruken av interpellasjoner og hvilke bestemmelser som gjelder.

Departementet har den senere tiden fått spørsmål og sett flere nyhetsoppslag fra lokalaviser som handler om behandlingen av såkalte "interpellasjoner" i kommunestyrer. I enkelte tilfeller synes det som spørsmål om behandling av interpellasjoner har ført til debatt.

Hva er interpellasjoner?

Interpellasjoner er ikke særskilt nevnt eller regulert i kommuneloven, men interpellasjoner er omtalt i forarbeidene, se Prop. 46 L (2018–2019) på side 156. I loven er det gitt regler om adgangen til å stille spørsmål, oppsett av sakslisten og behandlingen av nye saker (saker som ikke er satt på sakslisten). Det er disse reglene som gjelder for kommunestyrets behandling av interpellasjoner.

Interpellasjoner, slik vi kjenner det fra Stortinget, er en form for forhåndsinnmeldte og grunngitte spørsmål som skal besvares i et møte, og hvor det er en påfølgende kort debatt i etterkant av det første svaret. For Stortinget er dette regulert i Stortingets forretningsorden § 68. Behandlingen av en interpellasjon i utgangspunktet ikke skal føre til at det treffes et vedtak. Slik mener departementet interpellasjonsinstituttet også skal være i kommunene.

Men noen ganger kan det likevel treffes vedtak, og noen ganger er kanskje ikke interpellasjonen en interpellasjon. Departementet vil beskrive de ulike tilfellene under.

Behandlingen av interpellasjoner

Alle medlemmer har en rett til å stille spørsmål til lederen i et organ (for eksempel ordføreren i kommunestyret), jf. kommuneloven § 11-2 fjerde ledd, og dette kan altså gjøres i en form som kalles interpellasjoner. Dersom medlemmet i forkant av møtet fremmer en interpellasjon som kun inneholder et spørsmål vedkommende ønsker svar på, så skal dette settes opp som en "interpellasjonssak". Denne retten til å stille spørsmål har alle medlemmene, og hvis den står på sakslisten så skal den behandles i møtet.

Behandlingen av "uekte interpellasjoner" – interpellasjoner med avstemning

Dersom det i forbindelse med interpellasjonen også settes frem et forslag til vedtak som kommunestyremedlemmet som stiler spørsmålet ønsker det skal stemmes over, gjelder reglene § 11-3 om sakslisten og saksavvikling. Om saken behandles etter §§ 11-2 eller 11-3 er relevant både i forkant av møtet når sakslisten skal settes opp, og hvordan et slikt forslag kommer i løpet av møtet.

Dersom interpellasjonen som sendes i forkant av møtet inneholder forslag til et slags vedtak, som f.eks. at et spørsmål skal utredes av administrasjonen eller at kommunestyret skal gi en uttalelse, er det ikke lenger en interpellasjon. Den vil være en "sak" som skal behandles etter § 11-3 første ledd. Enkeltmedlemmer har ikke rett til å kreve at denne typen sak settes på sakslisten, da retten kun gjelder for interpellasjoner/spørsmål (dvs. uten noen forslag som skal stemmes over).

Departementet la i en tolkningsuttalelse 24. november 2020 (sak 20/2881) til grunn at det i formannskapskommuner ikke er adgang til å gi hvert enkelt medlem en forslagsrett tilsvarende det kommunestyremedlemmer i parlamentarismekommuner har etter § 10-9.

Det er derfor viktig både for medlemmet som ønsker en interpellasjon/sak med forslag til vedtak til behandling og for ordføreren, å være klare og tydelige på hva slags sak det faktisk er og hvordan saken skal settes opp sakslisten. Dette har nemlig også betydning for hvordan saksbehandlingen i møtet kan foregå.

Står den på sakslisten som en ren interpellasjon med spørsmål, så mener departementet at alle konkrete forslag som fremmes under behandlingen i møtet, skal anses som en "ny sak", og forslaget til vedtak må da behandles etter kommuneloven § 11-3 femte ledd. "Saken" er ikke lenger kun et spørsmål som skal besvares. Dette betyr at ordføreren eller 1/3 av organets medlemmer kan motsette seg behandling av forslaget til vedtak og avskjære en avstemning.

Det er altså viktig å være tydelig på når interpellasjonen rent faktisk kun er et spørsmål, og når man ønsker at "interpellasjonen" skal føre til et vedtak. Det er nemlig en vesentlig forskjell mellom det å kun stille et spørsmål som skal besvares av ordføreren, og det å fremme et forslag som krever votering og iverksetting av administrasjonen. Votering over konkrete forslag bygger på en forutsetning om at alle medlemmene setter seg inn i saken, og medlemmene har plikt til å stemme, jf. § 8-1 andre ledd. Ved interpellasjoner hvor man kun drøfter et forhold uten at det er lagt opp til votering, kan det ikke legges til grunn at alle medlemmene har satt seg inn i saken på samme måte som når det skal treffes et vedtak.

Saker som det skal votes over, bør også som hovedregel utredes av administrasjonen. Dette har en sammenheng med kommunedirektørens ansvar for at saker som legges frem til folkevalgte organer skal være forsvarlig utredet og gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak. Det vil ofte også være administrasjonen som skal følge opp og iverksette et vedtak som treffes i forbindelse med en sak. En interpellasjon vil ofte ikke kreve samme utredninger som saker hvor det foreligger konkrete forslag til vedtak.

Hensynene bak bestemmelsen om at lederen og 1/3 av medlemmene kan motsette seg direkte behandling av en sak eller forslag til vedtak uten forutgående utredninger og vurderinger av administrasjonen i kommunen, gjør seg derfor også gjeldende i saker hvor forslaget til vedtak er fremmet i forbindelse med organets behandling av interpellasjon.

TEMA

Kommunalrett og kommunal inndeling

TILHØRENDE LOV

➤ [Kommuneloven \(2018\)](http://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kommuneloven-2018/id2672010/) (<http://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kommuneloven-2018/id2672010/>)

KONTAKT

[Kommunalavdelingen](http://www.regjeringen.no/no/dep/kmd/org/avdelinger/kommunalavdelingen/id1497/)

(<http://www.regjeringen.no/no/dep/kmd/org/avdelinger/kommunalavdelingen/id1497/>)

E-post: postmottak@kmd.dep.no (<mailto:postmottak@kmd.dep.no>)

Telefon: 22 24 72 01

Adresse: Postboks 8112 Dep., 0032 Oslo

Besøksadresse: Akersgt. 59 , Oslo



Regjeringen.no

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS)

Postboks 8129 Dep, 0032 OSLO

Telefon: (+47) 22 24 90 90

➤ **Kontaktinformasjon**

Ansatte i departementene, SMK og DSS: [Depkatalog](#)

Org.nr. 974 761 424



Regjeringen.no

Spørsmål om hvordan man oppretter settekommune

Tolkningsuttalelse | Dato: 23.02.2021

Mottager: Marker kommune og Statsforvalteren i Møre og Romsdal

Om oppnevning av settekommune ved inhabilitet i kommunens administrasjon.

I to saker fra januar har departementet svart på spørsmål om oppnevning av settekommune ved inhabilitet i kommunens administrasjon. Departementet la til grunn at det svært sjelden vil være rettslig grunnlag for å oppnevne settekommune ved inhabilitet hos en ansatt saksbehandler eller leder i kommunens administrasjon. I slike tilfeller vil saken som hovedregel kunne løstes til kommunestyret, som kommunens øverste organ, for avgjørelse.

Svar til Marker kommune

Brevdato: 25. januar 2021

Svar på henvendelse om oppnevning av settekommune

Kommunal- og moderniseringsdepartementet viser til deres e-post av 15. desember 2020. Dere spør om en kommune selv kan velge (sette)kommune for behandling av en sak der det foreligger inhabilitet i forhold til behandling av saken i egen organisasjon. Videre har dere spørsmål knyttet til en konsesjonssak dere har fått til behandling fra Indre Østfold kommune.

Departementet kan ikke vurdere den konkrete saken det vises til, men kan gi generell veiledning om gjeldende regelverk.

Kommunestyret er kommunens øverste organ, og fatter vedtak på vegne av kommunen, jf. kommuneloven § 5-3. Kommunestyrets myndighet kan delegeres til andre organer internt i kommunen, innenfor rammene av kommuneloven og annen lov. Etter § 5-4 kan myndighet også delegeres til andre rettssubjekter. Disse bestemmelsene gjelder altså delegering av myndighet, og regulerer ikke muligheten til å overføre myndighet til andre kommuner (settekommuner).

Dersom en ansatt eller leder i kommunens administrasjon er inhabil, vil dette som regel kunne løses ved at en overordnet ansatt eller et overordnet organ for den inhabile tjenestemannen fatter vedtak i den aktuelle saken. Dersom en leder i et hierarkisk organ er inhabil, medfører det at avgjørelse i saken heller ikke kan treffes av en direkte underordnet ansatt i samme organ. Slik inhabilitet gjelder bare adgangen til å fatte vedtak i saken, den underordnede ansatte kan fortsatt forberede saken. At en ansatt i kommunen er inhabil medfører altså ikke at hele kommunen er inhabil, og det skal derfor ikke oppnevnes en settekommune i slike tilfeller.

Som en klar hovedregel vil kommunestyret kunne fatte vedtak i alle saker som en kommune har fått myndighet til å avgjøre. For at en hel kommune skal anses som inhabil slik at det må oppnevnes en settekommune må det foreligge rettslige hindringer for at kommunen som sådan kan treffe vedtak i en aktuell sak. Et rettslig hinder for at kommunen kan treffe vedtak, vil være at kommunestyret ikke er vedtaksført. For at kommunestyret skal være avskåret fra å kunne treffe vedtak må minst halvparten av medlemmene, inkludert varamedlemmer, være inhabile, jf. kommuneloven § 11-9 første ledd. Det vil etter dette svært sjeldent være rettslig grunnlag for å oppnevne en settekommune, da de fleste saker kan løstes til kommunestyret for avgjørelse ved inhabilitet hos ansatte eller folkevalgte. Det er det departementet som har forvaltningsansvar for det aktuelle saksområdet, eventuelt annet organ etter delegasjon, som har myndighet til å oppnevne settekommune, jf. forvaltningsloven § 9 andre ledd jf. forvaltningsforskriften § 44.

På enkelte områder kan det være særskilte regler om kommunens vedtakskompetanse, herunder i tilfeller der kommunene kan anses å være part i en sak eller komme en slags "dobbeltrolle" som søker og vedtaksmyndighet (organinhabilitet). Et eksempel er saker etter konsesjonsloven hvor kommunen er eier av den aktuelle eiendommen. Det følger direkte av forskrift om overføring av myndighet til kommunene m.fl. § 1 andre ledd at kommunen i slike tilfeller ikke skal avgjøre saken, men sende saken til avgjørelse hos klageorganet. Det synes derfor heller ikke være grunnlag for å oppnevne settekommune i slike tilfeller.

Det er landbruks- og matdepartementet (LMD) som forvalter konsesjonsloven med tilhørende forskrift. Dere bes kontakte LMD med spørsmål til dette regelverket.

Med hilsen
Ragnhild Spigseth (e.f.)
kst. avdelingsdirektør

Stina Hoel Jensen
seniorrådgiver

Svar til Statsforvalteren i Møre og Romsdal

Brevdato: 25. januar 2021

Svar på spørsmål om hvordan man oppretter settekommune

Kommunal- og moderniseringsdepartementet viser til din e-post av 16. desember 2020. Dere viser til at dere har en klagesak etter plan- og bygningsloven til behandling, hvor kommunen tiltaket skal utføres i selv har overført saken til en annen kommune som både har forberedt og fattet vedtak i saken. Bakgrunnen for oppnevning av settekommune skal være at teknisk sjef er inhabil i saken. Dere spør om kommunene selv kan ordne opp i slikt, eller om det foreligger krav om at departementet eller fylkesmannen (heretter statsforvalteren) skal oppnevne settekommune.

Departementet kan ikke vurdere de konkrete omstendigheter i saken det vises til, men kan gi generell veiledning om gjeldende regelverk.

Utgangspunktet er at dere ved behandlingen av klagesaken kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. forvaltningsloven (fvl.) § 34 andre ledd.

I plan- og byggesaker ligger myndigheten til å treffe vedtak til kommunestyret, som er kommunens øverste organ, jf. kommuneloven § 5-3. Kommunestyrets myndighet kan delegeres til andre organer internt i kommunen innenfor rammene av kommuneloven og annen lov. Etter § 5-4 kan myndighet også delegeres til andre rettssubjekter. Disse bestemmelsene gjelder altså delegering av myndighet, og regulerer ikke muligheten til å overføre myndighet til andre kommuner (settekommuner). For at en kommune skal kunne overføre sin myndighet til å fatte vedtak til en annen kommune, må det foreligge et særskilt rettslig grunnlag. Det gjelder også dersom en kommune selv ønsker å benytte en settekommune. Slik hjemmel foreligger på generelt grunnlag ikke.

Dersom en ansatt eller leder i kommunens administrasjon er inhabil, vil dette som regel kunne løses ved at en overordnet ansatt eller et overordnet organ for den inhabile tjenestemannen fatter vedtak i den aktuelle saken, se blant annet Grimstad og Halvorsen, Forvaltningsloven i kommunene, side 235 flg. Det vil derfor sjelden være nødvendig å oppnevne en stedfortreder etter fvl. § 9 første ledd. Dersom en leder i et hierarkisk organ er inhabil, medfører det at avgjørelse i saken ikke kan treffes av en direkte underordnet ansatt i samme organ. Slik inhabilitet gjelder bare adgangen til å fatte vedtak, den underordnete ansatte kan fortsatt forberede saken, se NOU 2019:5 punkt 16.6.9. At en ansatt i kommunen er inhabil medfører altså ikke at hele kommunen er inhabil, og det skal derfor ikke oppnevnes en settekommune i slike tilfeller.

For at en hel kommune skal anses som inhabil må det foreligge rettslige hindringer for at kommunen som sådan kan treffe vedtak i en aktuell sak. Som en klar hovedregel vil kommunestyret kunne fatte vedtak i alle saker som en kommune har fått myndighet til å avgjøre. Et rettslig hinder for at kommunen kan treffe vedtak, vil være at kommunestyret ikke er vedtaksført. For at kommunestyret skal være avskåret fra å kunne treffe vedtak må minst halvparten av medlemmene, inkludert varamedlemmer, være inhabile, jf. kommuneloven § 11-9 første ledd. Dette legger departementet til grunn at svært sjelden vil være tilfelle. Det er det departementet som har forvaltningsansvar for det aktuelle saksområdet, eventuelt annet organ etter delegasjon, som har myndighet til å oppnevne settekommune, jf. forvaltningsloven § 9 andre ledd jf. forvaltningsforskriften § 44.

På enkelte områder kan det være særkilte regler om kommunens vedtakskompetanse, herunder i tilfeller der kommunene kan anses å være part i en sak eller komme i en slags "dobbeltrulle" som søker og vedtaksmyndighet. Noen rettsområder har da spesielle regler om saksbehandlingen, for eksempel at saken skal avgjøres av klageorganet.

Hvis en kommune, uten hjemmel, har overført en sak til en annen kommune for avgjørelse, må det vurderes om dette innebærer en personell kompetansemangel som fører til ugyldighet, jf. prinsippene i fvl. § 41.

Med hilsen
Ragnhild Spigseth (e.f.)
kst. avdelingsdirektør

Stina Hoel Jensen
seniorrådgiver

TEMA

Kommunalrett og kommunal inndeling

TILHØRENDE LOV

➤ [Kommuneloven \(2018\)](http://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kommuneloven-2018/id2672010/) (<http://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kommuneloven-2018/id2672010/>)

KONTAKT

[Kommunalavdelingen](http://www.regjeringen.no/no/dep/kmd/org/avdelinger/kommunalavdelingen/id1497/)

(<http://www.regjeringen.no/no/dep/kmd/org/avdelinger/kommunalavdelingen/id1497/>)

E-post: postmottak@kmd.dep.no (<mailto:postmottak@kmd.dep.no>)

Telefon: 22 24 72 01

Adresse: Postboks 8112 Dep., 0032 Oslo

Besøksadresse: Akersgt. 59 , Oslo



Regjeringen.no

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS)

Postboks 8129 Dep, 0032 OSLO

Telefon: (+47) 22 24 90 90

➤ **Kontaktinformasjon**

Ansatte i departementene, SMK og DSS: [Depkatalog](#)

Org.nr. 974 761 424

Eventuelt 09.03.2021.

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Lierne kommune

Møtedato

09.03.2021

Saknr

10/21

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 21/122 - 2

Forslag til vedtak

Saken legges fram uten forslag til vedtak.

Godkjenning av protokoll 09.03.2021.

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Lierne kommune

Møtedato

09.03.2021

Saknr

11/21

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 21/122 - 1

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 09.03.2021, godkjennes.